

A 1871/välfärd

Framlagt av Nordisk grön vänster
Behandlas i Utskottet för välfärd i Norden

**Medlemsförslag
om Nordisk vaccinproduktion****Förslag**

Nordisk grön vänster föreslår att

Nordiska rådet rekommenderar de nordiska regeringarna

att de nordiska regeringarna säkrar finansieringen av vaccinforskning i de nordiska länderna

att de nordiska regeringarna inleder ett samarbete om nordisk vaccinproduktion

att de nordiska regeringarna tar en aktiv roll i det multilaterala arbetet för att förhindra att patentrestriktioner samt brist på kunskapsöverföring och teknik blir ett hinder för en snabb och kostnadseffektiv bekämpning av pandemier

Bakgrund

Den globala pandemin orsakad av coronaviruset har visat hur snabbt, omfattande och med allvarliga konsekvenser virus kan sprida sig i en allt tätare och sammanbunden värld. På några månader spred sig Covid-19 över hela världen. Coronapandemin är knappast den sista globala smittan vi kommer att se under vår livstid.

För tillfället är vår hälsa beroende av globala produktionskedjor och multinationella företags komplicerade och hemliga avtal. Även om ett flertal vacciner snabbt utvecklades för att bekämpa Covid-19 har både produktionen och leveransen av vaccinerna visat sig vara ostabil och otillräcklig i förhållande till det globala behovet. Tillgången till vacciner måste säkras bättre i krissituationer. Det bästa sättet är att i tillägg till nuvarande internationellt vaccinsamarbete inleda ett nordiskt samarbete kring gemensam vaccinproduktion samt att stärka ländernas finansiering av vaccinforskning och -utveckling.

Nordisk vaccinforskning har redan en hög kompetensnivå

. I Finland utvecklas två lovande coronavacciner, varav en är i testfasen. För att underlätta och försnabba forskningen och utvecklingen av vacciner behövs ändå en allt större satsning på dess finansiering. Finansieringen måste säkras även under de tider som det inte finns ett akut vaccineringsbehov. Det ska granskas att den offentliga finansieringen av vaccinutveckling leder till en återinvestering i det allmänna istället

för privat vinstuttagande.

Nordbornas hälsa säkras på bästa möjliga sätt genom att sätta igång en nordisk vaccinproduktion som kan producera både licenserade vacciner som utvecklats utanför Norden och vacciner som utvecklats genom nordisk forskning och utveckling.

Fördelningen av vacciner har visat sig vara en av vår tids mest akuta rättvisefrågor. En gemensam nordisk vaccinproduktion bör i tillägg till att säkra nordbors hälsa även arbeta för en global fördelning av vacciner. Låg- och medelinkomstländer, som saknar de rika länderna ekonomiska resurser och förhandsavtal för vaccinupphandling, måste säkras tillgång till vacciner, läkemedel och medicinskt utstyr i kampen mot globala pandemier.

Det danska exemplet om att öppna upp för ett vaccinsamarbete med Israel istället för att satsa på en nordisk vaccinproduktion är ett steg i fel riktning, inte minst då invånarna i de ockuperade Palestinska områdena nekats tillgång till vaccin av Israel. Norden ska arbeta för global rättvisa även i kristider istället för att armbåga sig fram och ställa sina invånare först i kön. Norden bör delta aktivt i det multilaterala arbetet för att förhindra att patentrestriktioner samt brist på kunskapsöverföring och teknik blir ett hinder för en snabb och kostnadseffektiv bekämpning av pandemier.

Frågan om nordisk vaccinproduktion är inte ny. Vänsterpartier i flera nordiska länder har många år innan pandemin lyft fram behovet att egen vaccinproduktion. Nordiska ministerrådet diskuterade frågan om nordisk vaccinproduktion redan år 2006. Ett år av pandemitillstånd har bevisat hur stort och akut behovet av vaccinproduktion är. Norden måste ta sitt ansvar både inför sina invånare och den globala gemenskapen.

Norden den 25 mars 2021

Christian Juhl (Ø)

Daniel Riazat (V)

Freddy André Øvstegård (SV)

Høgne Hoydal (T)

Kolbeinn Óttarsson Proppé (VG)

Lorena Delgado Varas (V)

Veronika Honkasalo (VF)

Sofia Geisler (IA)

Steinunn Þóra Árnadóttir (VG)